

KOMISJA SYNODALNA 3 FINANSE I ADMINISTRACJA - WSPÓLNA TROSKA

**Dokument wypracowany
w trakcie prac komisji w dniach
28.09 - 30.11.2024 r.**

Komisja synodalna 3

Finanse i administracja – wspólna troska

I.	Wprowadzenie.....	2
II.	Finanse parafii.....	2
1)	Parafialna Rada Ekonomiczna.....	2
2)	Współudział wikariuszy w utrzymaniu plebanii.....	3
3)	Obiekty zabytkowe parafii – pozyskiwanie funduszy i przestrzeganie prawa.....	3
4)	Cmentarze – wdrażanie zasad zarządzania cmentarzami parafialnymi.....	3
5)	Zatrudnienie pracowników i wolontariuszy przez parafię.....	3
III.	Finanse diecezji.....	4
1)	Zakres działania Rady Ekonomicznej i Komisji Rewizyjnej.....	4
2)	Caritas i inne instytucje diecezjalne (Sąd Duchowny, Archiwum, Muzeum Archidiecezjalne, Diecezjalne Centrum Duszpasterskie itd.) – zasady finansowania i formy działalności.....	4
IV.	Administracja.....	4
1)	Założenia reformy struktury sieci parafii i dekanatów.....	4
2)	RODO – pełne wdrożenie procedur na poziomie diecezji i parafii.....	5
3)	Wydział Finansowo-Gospodarczy jako instytucjonalne wsparcie dla parafii.....	5

I. Wprowadzenie

1. Komisja Synodalna nr 3 „Finanse i administracja – wspólna troska”, zajmowała się obszarami, które wynikły z syntezy diecezjalnej etapu przygotowawczego:
 - a. Finanse parafii
 - b. Finanse diecezji
 - c. Administracja
2. Podczas spotkań komisji zostały rozważone zagadnienia dotyczące szeroko pojętej administracji oraz finansów parafii i diecezji.
3. W sprawach administracyjnych komisja skupiła się na wypracowaniu propozycji procedur, które powinny obowiązywać przy nowym podziale administracyjnym parafii i dekanatów, wskazując na konieczność oceny stanu aktualnego i przyszłościowego potencjału proponowanych zmian administracyjnych poprzedzonych analizą przez odpowiednie gremia.
4. Komisja wskazała również na konieczność przeprowadzania analiz stanu faktycznego parafii i wytyczyła kierunki działania przy uświadamianiu wiernych o stanie funkcjonowania gospodarczego i finansowego parafii, uwzględniając ocenę i wykorzystanie potencjału ludzkiego.
5. W sprawach finansów parafii komisja wskazała na konieczność istnienia i kompetentnego działania parafialnych rad ds. ekonomicznych, określając kryteria doboru członków, zakres kompetencji i odpowiedzialności dla wsparcia księdza proboszcza w kwestiach finansowo-gospodarczych parafii. Wskazano na konieczność stworzenia jednolitego statutu takiej rady oraz uczestnictwa jej członków w wizytacjach gospodarczych i procesach inwestycyjnych w parafii.
6. W sprawach diecezji komisja wskazała konieczność działania rady ds. ekonomicznych i komisji rewizyjnej, określając ich kompetencje, zakresy działania oraz sugerując jednocześnie uczestnictwo w procesach racjonalizowania kosztów utrzymania obiektów należących do Archidiecezji Wrocławskiej. Komisja wskazała również na konieczność określenia źródeł finansowania Caritas Archidiecezji Wrocławskiej i dbałość o darczyńców i wolontariuszy.
7. Komisja w kontekście szeroko pojętej odpowiedzialności za finansowanie instytucji diecezjalnych pochyliła się również nad promowaniem myślenia społecznego w Kościele, które obok sfery duchowej ma ogromne znaczenie.
8. Podczas spotkań roboczych komisji wybrzmiały tematy poboczne poza syntezą diecezjalną, które dotyczyły zasad wzajemnych relacji między duchownymi, tak w sferze wspólnotowej, jak i materialnej. Obszary te znacząco wykraczają poza zakres prac komisji, dlatego zasugerowano powołanie odrębnego ciała (może komisji lub rady), które zajęłoby się wyłącznie tymi tematami w gronie zainteresowanych. Utwierdza komisję w tym dodatkowo treść protokołów z posiedzenia Rady Kapłańskiej oraz Konferencji Księży Dziekanów. Zabrakło dużej reprezentatywnej grupy księży wikariuszy, którzy powinni włączyć się w tematy bezpośrednio ich dotyczące.
9. Oto propozycja dokumentu stanowiącego wynik prac komisji nr 3 „Finanse i administracja – wspólna troska”.

II. Finanse parafii

1) Parafialna Rada Ekonomiczna

10. Utworzenie wzoru Statutu Parafialnej Rady Ekonomicznej.

11. W I kwartale roku proboszcz wraz z parafialną radą ekonomiczną przygotowuje budżet parafii i plan inwestycji (remonty, ewangelizacja). Proboszcz raz na rok przedstawia parafialnej radzie ekonomicznej sprawozdanie z realizacji budżetu i postępu inwestycji. Członkowie parafialnej rady ekonomicznej informują parafian o budżecie, potrzebach i zamierzeniach inwestycyjnych parafii.
12. Świecki przedstawiciel parafialnej rady ekonomicznej uczestniczy z urzędu w wizytacji gospodarczej. Proboszcz na najbliższym spotkaniu parafialnej rady ekonomicznej przedstawia wnioski powizytacyjne.
13. Parafialna rada ekonomiczna kontrasygnuje zgłoszenia remontów do Kurii.
14. Jeden ze świeckich członków parafialnej rady ekonomicznej po każdym spotkaniu sporządza protokół.
15. Proboszcz i parafialna rada ekonomiczna informuje parafian o bieżących problemach ekonomicznych i gospodarczych poprzez ogłoszenia parafialne i dostępne w parafii kanały komunikacji i media społecznościowe (np. strona internetowa parafii, FB).
16. W rok po wizytacji dziekan przeprowadza kontrolę działań parafialnej rady ekonomicznej związanych z realizacją zaleceń powizytacyjnych. Dziekan sporządza sprawozdanie, które jest przedkładane biskupowi diecezjalnemu.

2) Współdział wikariuszy w utrzymaniu plebanii

17. Wykazano potrzebę utworzenia diecezjalnej Rady Wikariuszy.
18. Wikariusze uczestniczą w utrzymaniu plebanii (wielkość partycypacji w kosztach utrzymania do ustalenia w gronie zainteresowanych).
19. Ustalenie zasad wzajemnego funkcjonowania (mieszkanie, umeblowanie) do ustalenia w gronie zainteresowanych.
20. Transparentność *iura stolae* (ile wynosi i na co jest przeznaczane).
21. Proboszcz przy zmianach personalnych wikariuszy przygotowuje protokół zdawczy i odbiorczy mieszkania zajmowanego przez wikariusza opatrzony zdjęciami pomieszczeń w dwóch egzemplarzach. Protokół, jak i mieszkanie podlega kontroli podczas wizytacji gospodarczej.
22. Wikariusz zobowiązany jest do utworzenia w dwóch egzemplarzach księgi własnego inwentarza.

3) Obiekty zabytkowe parafii – pozyskiwanie funduszy i przestrzeganie prawa.

23. Proboszcz troszczy się o obiekty zabytkowe w parafii.
24. Proboszcz ma obowiązek przestrzegania prawa kościelnego i państwowego.
25. Proboszcz korzysta z kompetencji członków parafialnej rady ekonomicznej i parafian.
26. Stworzenie ścieżki prawnej związanej z nieprzestrzeganiem zaleceń powizytacyjnych, kontrolnych i prawa ogólnego (diecezjalnego i państwowego).

4) Cmentarze – wdrażanie zasad zarządzania cmentarzami parafialnymi.

27. Egzekwowanie przepisów zawartych w Dekrecie o zarządzaniu cmentarzami parafialnymi z roku 2016.
28. Uaktualnienie Dekretu o zmiany w przepisach prawa państwowego.

5) Zatrudnienie pracowników i wolontariuszy przez parafię.

29. Notariat Kurii na podstawie akt osobowych i rozmów przygotowuje informacje dotyczące zasobów ludzkich (proboszczowie, wikariusze). Prowadzi również bazę danych specjalistów świeckich chętnych do pomocy według swoich kompetencji w funkcjonowaniu

parafii i diecezji. Dane przekazywane są przez proboszczów z uwzględnieniem zasad RODO. Baza danych uaktualniana jest na bieżąco z pełnym uwzględnieniem zasad RODO.

30. Proboszcz, parafialna rada ekonomiczna i parafialna rada duszpasterska przeprowadzają analizę zasobów ludzkich na terenie parafii z podziałem na kompetencje (np. prawnicze, finansowe, menadżerskie, budowlane, muzyczne itd.).

III. Finanse diecezji

1) Zakres działania Rady Ekonomicznej i Komisji Rewizyjnej.

31. Rada Ekonomiczna Archidiecezji co najmniej raz w roku organizuje szkolenia dla proboszczów, wikariuszy i świeckich wolontariuszy zaangażowanych w prace parafialnych rad ekonomicznych.

32. Rada Ekonomiczna Archidiecezji i Wydział Finansowo-Gospodarczy Kurii corocznie przeprowadzają analizę funkcjonowania Funduszu pomocowego w kontekście wysokości zobowiązań i form egzekwowania wpłat od zobowiązanych.

33. Proboszcz zobowiązany jest przedstawić w Wydziale Finansowo-Gospodarczym Kurii kopie umów (najmów, dzierżaw itp.), z których parafia czerpie korzyści materialne.

34. W sytuacjach kryzysowych Rada Ekonomiczna Archidiecezji w porozumieniu z Wydziałem Duszpasterskim Archidiecezji przeprowadza audyt funkcjonowania parafii. Rekomendacje audytu przedstawiane są Radzie Dziekanów i Radzie Kapłańskiej. Wskazane Rady wnoszą uwagi do rekomendacji przedstawionych w audycie. Przygotowana dokumentacja trafia do biskupa diecezjalnego, który podejmuje ostateczną decyzję.

2) Caritas i inne instytucje diecezjalne (Sąd Duchowny, Archiwum, Muzeum Archidiecezjalne, Diecezjalne Centrum Duszpasterskie itd.) – zasady finansowania i formy działalności.

35. Kwestia pozyskiwania środków zostaje otwarta. W wielu przypadkach jedynym źródłem utrzymania są ofiary wiernych.

36. Należy zwrócić uwagę na głos Wydziału Komunikacji Społecznej i rzecznika Archidiecezji w kwestii promowania i przekazywania informacji o działalności Caritas i innych instytucji diecezjalnych (zbyt mało chwalimy się naszą działalnością i rzadko mówimy o kosztach).

37. Zasugerowano utworzenie stanowiska fundrisera celem pozyskiwania środków dla działalności instytucji diecezjalnych, a zwłaszcza dla Caritas.

38. Każda z instytucji diecezjalnych tworzy i przedstawia Radzie Ekonomicznej Archidiecezji budżet na dany rok. Kontrolę realizacji budżetu instytucji diecezjalnych raz do roku przeprowadza Komisja Rewizyjna.

IV. Administracja

1) Założenia reformy struktury sieci parafii i dekanatów.

39. Biskup diecezjalny podejmuje decyzję o łączeniu parafii po wysłuchaniu Konferencji Dziekanów i Rady Kapłańskiej.

40. Głos doradczy stanowią komisje dekanalne. W skład komisji wchodzi: proboszczowie, członkowie rad ekonomicznych i rad duszpasterskich zainteresowanych parafii.

41. Przy podejmowaniu decyzji należy zwrócić uwagę na: uwarunkowania środowiskowe, kulturowe, samorządowy podział administracyjny (gminy, powiaty), kwestię dojazdu do kościołów filialnych.

2) RODO – pełne wdrożenie procedur na poziomie diecezji i parafii.

42. Egzekwowanie przepisów RODO.

43. Przeprowadzanie kontroli wdrażania zasad RODO podczas wizytacji.

44. Przeprowadzanie szkoleń z zakresu RODO, informowanie o zmianach przepisów.

3) Wydział Finansowo-Gospodarczy jako instytucjonalne wsparcie dla parafii.

45. Wydział stanowi wsparcie dla parafii poprzez kancelarię prawną obsługującą Archidiecezję, inspektora nadzoru budowlanego, architekta dysponującego całym zespołem kompetentnych fachowców z dziedziny budownictwa, konserwatorskim, obsługującym Archidiecezję. Wsparcie przez diecezjalnego konserwatora zabytków i innych pracowników, którzy służą radą i pomocą.

PROPOZYCJA

Statut Parafialnej Rady do spraw Ekonomicznych w Archidiecezji Wrocławskiej

Rozdział I – Postanowienia ogólne

§ 1

Parafialna Rada Ekonomiczna, zwana dalej Radą, jest kolegialnym organem doradczym, wspierającym proboszcza w administrowaniu dobrami materialnymi parafii (por. kan. 537 KPK).

§ 2

Rada działa na podstawie:

1. Przepisów prawa kanonicznego, powszechnego i partykularnego,
2. Niniejszego statutu.

Rozdział II – Skład Rady i obowiązki jej członków

§ 3

Rada składa się w zależności od wielkości parafii od 3 do 9 członków.

§ 4

Przewodniczącym Rady z urzędu jest każdorazowy proboszcz parafii, który, zgodnie z przepisami prawa (kan. 532 KPK), jest wyłącznym organem reprezentującym parafię.

§ 5

Członkami Rady mogą być zarówno duchowni jak i świeccy odznaczający się uczciwością, prawością i cieszący się nienaganną opinią, posiadający wykształcenie lub doświadczenie w dziedzinie prawa, administracji, ekonomii, finansów, zarządzania oraz mieszkający na terenie właściwej parafii (por. kan. 228 § 2 KPK).

§ 6

Członków Rady powołuje Arcybiskup Metropolita Wrocławski na wniosek proboszcza parafii.

§ 7

Członkowie Rady są mianowani na okres 5 lat, po upływie tego okresu mogą być mianowani na dalsze pięciolecie.

§ 8

Członkami Rady nie mogą być krewni ani powinowaci proboszcza parafii do czwartego stopnia.

§ 9

Członkostwo w Radzie wygasa na skutek:

1. upływu kadencji Rady,
2. śmierci członka Rady,
3. pisemnej rezygnacji członka Rady przyjętej przez Arcybiskupa Metropolitę Wrocławskiego,
4. odwołania przez Arcybiskupa Metropolitę Wrocławskiego,
5. wakansu na stanowisku proboszcza parafii.

§ 10

Członkowie Rady są zaprzysiężani podczas pierwszego posiedzenia. Informacje uzyskane wskutek działania Rady są poufne. Przestrzeganie poufności stanowi obowiązek członka Rady także po wygaśnięciu mandatu. Z zachowania tajemnicy może zwolnić w poszczególnym, uzasadnionym przypadku proboszcz parafii.

§ 11

Rada wybiera spośród swoich członków, zwyczajną większością głosów, Sekretarza, którego zadaniem jest protokołowanie obrad oraz odczytywanie sporządzonego protokołu na następnym posiedzeniu Rady.

§ 12

Księgę protokołów należy przechowywać w archiwum parafialnym oraz przedstawiać ją do wglądu podczas wizytacji gospodarczej i kanonicznej.

§ 13

Zebrania Rady nie mogą odbywać się bez obecności proboszcza parafii.

§ 14

Zebrania zwyczajne odbywają się przynajmniej raz na pół roku. O terminie zebrania wszystkich członków Rady powiadamia proboszcz parafii.

§ 15

Zebrania nadzwyczajne mogą odbywać się na wniosek proboszcza parafii.

§ 16

Członkowie Rady w wypadku nieobecności na posiedzeniu powinni swoją absencję usprawiedliwić.

§ 17

Proboszcz parafii może zapraszać na posiedzenia Rady ekspertów w poszczególnych sprawach.

§ 18

Uchwały Rady podejmowane są zwykłą większością głosów.

§ 19

Członkowie Rady pełnią swoją funkcję nieodpłatnie.

Rozdział III – Zadania Rady

§ 20

Parafialna Rada Ekonomiczna:

- a) wspomaga proboszcza parafii w zarządzie majątkiem parafialnym;
- b) planuje inwestycje i remonty oraz pomaga w ich realizacji;
- c) troszczy się o zdobywanie środków na powyższe cele, poza zwykłymi ofiarami wiernych;
- d) czuwa nad prawidłowym prowadzeniem prac i właściwym rozliczeniem projektów.

§ 21

Proboszcz parafii zobowiązany jest do wysłuchania opinii Rady w następujących sprawach:

1. przed podjęciem decyzji odnoszącej się do spraw ekonomicznych o większym znaczeniu ze względu na stan majątkowy parafii,
2. zatrudniania stałych lub czasowych pracowników parafialnych,
3. remontu obiektów parafialnych,
4. zaciągania kredytów lub innych zobowiązań ciążących na parafii.

§ 22

Na początku roku kalendarzowego proboszcz przedstawia Radzie sprawozdanie z wydatków za miniony rok i planowany budżet parafii. Podpisane przez Radę sprawozdanie jest składane przez proboszcza w Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej.

§ 23

Dostęp do konta parafialnego posiada proboszcz parafii, a w czasie jego wakansu na urzędzie osoba uprawniona przez Arcybiskupa Metropolity Wrocławskiego.

§ 24

Prawa i obowiązki proboszcza określa prawo powszechne, kanoniczne (kan. 528-537 KPK) partykularne wynikające z dekretów Arcybiskupa Metropolity Wrocławskiego i przepisy zawarte w dokumentach II Synodu Archidiecezji Wrocławskiej.

§ 25

Rada nie ma kompetencji w zakresie administrowania prywatnym majątkiem duchownych posługujących w parafii. Zgodnie z prawem powszechnym i partykularnym Rada nie może także ingerować w sprawy finansowe związane z utrzymaniem duchownych tzn. odnoszące się m.in. do stypendiów mszalnych, *iura stolae*, ofiar kolędowych, ofiar z wypominków.

Rozdział IV – Przepisy końcowe

§ 26

Zmiany niniejszego Statutu może dokonać wyłącznie Arcybiskup Metropolita Wrocławski.

§ 27

Niniejszy Statut wchodzi w życie z dniem

Niniejszy statut zatwierdzam.